

บทที่ ๑

บทนำ

เกษตรกรรมมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก สภาพโดยทั่วไปของสังคม เศรษฐกิจไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทนั้น เต็มไปด้วยบรรยากาศของการเกษตร เศรษฐกิจชีวิตประจำวันตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาวชนบทได้อาศัยและได้รับอิทธิพลของการเกษตรอย่างเต็มเปี่ยม ในปัจจุบันนี้ประมาณร้อยละ ๗๐^๑ ของประชากรไทยเป็นเกษตรกร ประมาณร้อยละ ๓๐^๒ ของผลิตผลแห่งชาติ เป็นผลผลิตจาก เกษตรกรรม ผลิตภัณฑ์เกษตรทำเงินตราต่างประเทศมากที่สุด รัศมีที่ใช้น้ำมันโรงงานอุตสาหกรรมส่วนหนึ่ง เป็นผลผลิตจากสวนไร่นา และในที่สุด เกษตรกร เป็นผู้ซื้อที่สำคัญของสินค้าและบริการ

ปัจจุบัน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศไทยได้เน้นการพัฒนาการเกษตร ทั้งนี้เพราะว่าการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจะไม่ได้รับผลสำเร็จ ถ้าหากว่าการเกษตรซึ่งเป็นสาขาเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไม่ได้รับการ เหลียวแล

ผลไม้เป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยมาเป็นเวลานานแล้ว คนไทยนิยมบริโภคผลไม้กันมากหรือกล่าวได้ว่า ผลไม้เป็นอาหารที่คนไทยมักคุ้นมาแต่โบราณกาล^๓ ประกอบกับประเทศไทยอยู่ในเขตร้อน สามารถปลูกผลไม้ได้มากชนิด แต่ละชนิดสามารถให้ผลผลิตเป็นจำนวนมาก ดังเช่นในปี พ.ศ. ๒๕๒๑/๒๕๒๒ ผลผลิตรวมของมะพร้าวเป็น ๑.๗๖ ล้านตัน ส้มเขียวหวาน

^๑สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, "แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สี่ พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔" (กรุงเทพมหานคร: เรื่องแสงการพิมพ์. ๒๕๒๐), หน้า ๑๔๑.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖๕.

^๓เล็ก ชาติเจริญ, "สถานการณ์ของประเทศไทย," วารสารข่าวการเกษตรปีที่ ๒๐ ฉบับ ๑๔๗ กรุงเทพมหานคร: กันยายน ๒๕๑๑

๒.๔ แสนตัน เงาะ ๑.๑ ล้านตัน มะม่วง ๕ แสนตันทุเรียน ๒.๖ แสนตัน องุ่น ๔ หมื่นตัน
 ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ ๑ และตารางที่ ๒ ผลไม้ไทยนอกจากมีมากชนิดและให้ผล
 ผลิตสูงดังกล่าวแล้ว ยังมีมูลค่าสูงนับเป็นอันดับสองรองลงมาจากข้าว ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ผลิตผลของ
 ผลไม้ประมาณมูลค่าตามราคาที่เกษตรกรขายได้มีจำนวนถึง ๑๔,๗๕๔ ล้านบาท (ข้าวมีมูลค่า
 ๔๐,๔๑๕.๕ ล้านบาท) ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ ๓

องุ่น เป็นผลไม้ชนิดหนึ่งที่มีรสชาติดีและมีราคาสูง ชาวโลกตลอดจนประชาชนไทยต่างก็
 นิยมรับประทานกันเป็นอย่างมาก ก่อนปี ๒๕๐๓ ประเทศไทยต้องสั่งองุ่นสดเข้ามาปีละเป็นจำนวน
 มาก แต่หลังปี ๒๕๐๓ เป็นต้นมา ปริมาณองุ่นสดที่ส่งเข้าประเทศได้ลดลงอย่างมาก ดังรายละเอียด
 ที่แสดงไว้ในตารางที่ ๔ ปัจจุบันนี้เราสามารถผลิตองุ่นได้ผลดี และมีจำนวนมาก ซึ่งไม่เพียงแต่
 จะพอแก่การบริโภคภายในประเทศ แต่ยังสามารถส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้อีกด้วย ดังราย
 ละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ ๕ ดังนั้น องุ่นจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งที่สามารถทำรายได้
 ให้แก่ชาวสวนไทยเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นส่วนรวม

ด้วยความหวังที่จะส่งเสริมให้อองุ่น เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญยิ่ง ๆ ขึ้นชนิดหนึ่งในอนาคต
 และเพื่อให้ชาวสวนไทยสามารถยึด เป็นอาชีพที่มั่นคงต่อไปได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบถึงข้อมูล
 พื้นฐานของการทำสวนองุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่ง
 สำคัญต่อผู้ที่สนใจในอาชีพทำสวนองุ่นและผู้ที่ต้องการจะลงทุนทำสวนองุ่น เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางใน
 การพิจารณาว่า เมื่อลงทุนแล้วจะให้ผลคุ้มกับทุนที่ลงไปหรือไม่ รายได้และค่าใช้จ่ายเมื่อเปรียบ
 เทียบกันแล้วเป็นอย่างไรให้ผลตอบแทนเป็นที่พึงพอใจเพียงไร เป็นต้น นอกจากนี้การศึกษาเกี่ยวกับ
 ปัญหาและอุปสรรคสำคัญ ๆ ในการทำสวนองุ่น ก็เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนรัฐบาลจะได้ใช้ข้อมูล
 ดังกล่าวเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และสนับสนุนส่งเสริมให้กิจการทำสวนองุ่นเป็นอาชีพที่
 สำคัญและมั่นคงยิ่งขึ้นโดยลำดับสืบไป

ตารางที่ ๑ แสดงปริมาณเนื้อที่ปลูกและผลผลิตของไม้ผลและไม้ยืนต้น รายพืช ปีการเพาะปลูก

๒๕๒๑/๒๕๒๒

รายชื่อพืช	เนื้อที่ปลูก (ไร่)			ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ (กก./ไร่)
	ทั้งหมด	ยังไม่ได้ผล	ได้ผลแล้ว		
ยางพารา	๗,๖๘๔,๖๓๗	๒,๔๕๙,๗๗๑	๕,๒๒๔,๘๖๖	๘๐๔,๖๐๒,๗๐๘	๑๕๓
มะพร้าว	๒,๖๙๐,๕๔๘	๗๙๐,๒๖๗	๑,๙๐๐,๒๘๑	๑,๗๖๑,๘๓๑,๒๗๒	๙๒๗
ส้มเขียวหวาน	๒๙๔,๙๑๕	๑๓๗,๘๓๒	๑๕๗,๐๘๓	๒๙๖,๑๓๙,๕๙๗	๑,๘๖๐
เงาะ	๑,๑๘๘,๕๔๑	๒๒๒,๑๕๙	๙๖๖,๓๘๒	๑,๑๒๑,๘๘๐,๙๗๑	๑,๑๖๑
มะม่วง	๑,๒๙๒,๐๐๘	๕๑๕,๐๐๘	๗๗๗,๙๙๙	๕๐๒,๓๗๐,๙๓๑	๖๔๕
ทุเรียน	๓๘๙,๐๒๒	๙๑,๖๒๖	๒๙๗,๔๐๐	๒๖๕,๘๒๓,๕๖๙	๘๙๔
ลำไย	๑๙๙,๙๖๗	๔๘,๙๕๙	๑๕๑,๐๐๘	๑๑๕,๒๖๓,๕๗๕	๗๕๗
ลิ้นจี่	๓๐,๙๙๒	๑๗,๕๘๒	๑๓,๔๑๐	๘,๔๐๒,๗๒๖	๖๒๒
ส้มโอ	๖๐,๘๑๕	๒๐,๒๔๙	๔๐,๕๕๙	๕๖,๕๖๘,๓๑๖	๑,๑๕๖
มังคุด	๗๗,๒๔๐	๔๐,๘๒๖	๓๖,๔๑๔	๓๒,๒๕๕,๑๗๘	๘๘๗
ทุเรียน	๕๖๙,๖๑๕	๑๓๓,๕๑๗	๔๓๖,๐๙๘	๑๕๙,๐๒๔,๖๒๓	๔๗๓
มะนาว	๑๐๕,๙๖๗	๓๕,๘๑๒	๗๐,๑๕๕	๗๕,๒๒๐,๗๘๑	๑,๐๖๐
องุ่น	๑๔,๑๒๘	๒,๑๗๑	๑๑,๙๕๗	๔๐,๒๖๑,๑๕๐	๓,๓๖๗
กล้วยหอม	๗๙,๕๙๒	๒๖,๕๒๑	๕๓,๐๗๑	๕๙,๕๕๑,๙๗๐	๑,๑๒๒
พริกไทย	๗,๕๙๒	๒,๒๗๐	๕,๓๒๒	๓,๑๕๓,๘๓๒	๕๙๐
มะขาม	๖๐๗,๙๖๖	๒๕๖,๑๑๐	๓๖๑,๘๖๖	๒๗๒,๐๒๗,๑๖๔	๗๕๒
ฝรั่ง	๑๓๑,๖๘๘	๔๗,๐๒๑	๘๔,๖๖๗	๑๑๕,๒๓๐,๗๑๒	๑,๓๔๙
ลำปาง	๕๙,๕๖๔	๑๕,๘๖๙	๔๓,๖๙๕	๕๓,๒๒๔,๑๕๙	๑,๒๑๙
ส้มเกลี้ยง	๓๑,๙๖๓	๖,๓๘๕	๒๕,๕๗๘	๑๒,๕๘๕,๙๐๖	๔๘๘
กล้วยน้ำว้า	๔๗๗,๗๗๕	๑๕๓,๘๕๕	๓๒๓,๙๒๐	๔๕๒,๘๒๑,๕๒๔	๑,๓๒๖
ละมุด	๑๘๒,๘๐๖	๔๔,๕๖๓	๑๓๘,๒๔๓	๗๖,๑๕๕,๑๗๕	๕๕๑
กาแฟ	๑๗๖,๖๘๐	๔๙,๕๙๕	๑๒๗,๐๘๕	๔๑,๐๐๕,๙๖๕	๓๒๒
ขนุน	๓๒๒,๙๒๖	๑๑๐,๑๐๒	๒๑๒,๘๒๔	๖๐,๗๑๓,๒๐๙	๒๘๔
น้อยหน่า	๔๙,๖๑๕	๑๕,๙๖๖	๓๓,๖๔๙	๙๗,๐๓๓,๑๙๙	๒,๘๘๑

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ม.ป.ป.) (ม.ป.ท.)

ตารางที่ ๒ แสดงสถิติปริมาณเนื้อที่ปลูกและผลผลิตของไม้ผลอ่อน ปีการเพาะปลูก

พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๒๒

พ.ศ.	เนื้อที่ปลูก (ไร่)			ผลผลิตรวม (กก.)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กก./ไร่)
	ทั้งหมด	ยังไม่ได้ผล	ได้ผลแล้ว		
๒๕๑๕/๑๖	๔,๗๖๒	๘๕๗	๓,๙๐๕	๑๒,๒๙๖,๘๔๕	๓,๑๔๙
๒๕๑๖/๑๗	๑๑,๙๑๘	๖,๐๙๕	๑๓,๐๒๓	๒๑,๑๔๒,๙๗๗	๑,๖๒๓
๒๕๑๗/๑๘	๑๙,๗๗๖	๖,๖๕๘	๑๓,๑๑๘	๒๙,๔๔๙,๙๑๐	๒,๒๔๕
๒๕๑๘/๑๙	๒๓,๗๕๖	๖,๙๒๕	๑๖,๘๓๑	๓๖,๘๒๖,๒๒๘	๒,๑๘๘
๒๕๑๙/๒๐	๙,๓๖๖	๑,๐๙๒	๘,๒๗๔	๓๓,๗๕๗,๒๒๘	๔,๐๕๕
๒๕๒๐/๒๑	๗,๑๗๔	๑,๕๐๗	๕,๖๖๗	๑๗,๒๕๔,๗๖๑	๓,๐๕๕
๒๕๒๑/๒๒	๑๔,๑๒๘	๒,๑๗๑	๑๑,๙๕๗	๔๐,๒๖๑,๑๔๐	๓,๓๖๗

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ม.ป.ป.) (ม.ป.ท.)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓ แสดงการประมาณมูลค่าผลผลิตผลเกษตรกรรม ป่าไม้และประมงที่สำคัญตามราคาปี
เกษตรกรขายได้ พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทผลผลิต	มูลค่าของผลิตผลตามราคาปีเกษตรกรขายได้				
	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑
ข้าว	๒๙,๘๘๐.๙	๓๐,๒๖๗.๘	๒๘,๑๘๔.๔	๓๒,๙๖๔.๑	๔๐,๔๒๕.๕
ข้าวโพด	๕,๑๕๐.๐	๕,๒๙๖.๙	๔,๕๖๗.๖	๒,๗๙๙.๕	๔,๕๙๒.๘
ถั่วเขียว	๖๖๕.๒	๔๕๑.๐	๖๒๑.๕	๑,๑๗๓.๒	๑,๒๙๔.๙
มันลำปะหลัง	๑,๘๗๒.๐	๒,๓๒๑.๐	๔,๖๖๓.๕	๕,๘๑๕.๘	๕,๕๖๗.๙
อ้อย	๒,๕๗๙.๖	๕,๐๑๘.๙	๖,๔๐๔.๓	๕,๔๑๕.๗	๕,๗๑๕.๘
ข้าวฟ่าง	-	๓๕๑.๑	๒๑๙.๖	๑๙๕.๕	๓๑๗.๓
เมล็ดลหุ่ง	๑๖๐.๐	๑๑๕.๖	๑๖๑.๖	๑๗๖.๖	๑๘๕.๗
ถั่วลิสง	๕๗๖,	๕๓๓.๒	๖๕๙.๙	๔๘๙.๐	๖๔๐.๒
ถั่วเหลือง	๔๔๐.๕	๔๗๓.๘	๕๓๓.๙	๕๔๐.๒	๘๖๖.๖
เมล็ดงา	๑๘๖.๐	๑๒๖.๙	๑๔๕.๔	๒๐๘.๙	๒๕๗.๓
มะพร้าว	๑,๓๙๓.๘	๑,๒๔๑.๖(ก)	๑,๒๒๐.๘(ก)	๑,๖๐๗(ก)	๑,๘๙๑.๐
ฝ้าย	๓๐๒.๓	๑๖๓.๓	๑๗๗.๔(ก)	๖๗๘.๙(ก)	๕๙๓.๑
นุ่นและจิว้น้อย	๒๗๕.๙(ก)	๒๐๕.๘(ก)	๒๙๗.๗(ก)	๓๖๔.๖(ก)	๔๑๒.๕
ปอแก้ว	๙๐๒.๖	๘๑๕.๑	๗๑๙.๖(ก)	๙๖๘.๖(ก)	๑,๑๗๙.๐
พริกใหญ่	๙๕๙.๘	๑,๕๓๓.๗	๒,๖๐๔.๐	๑,๘๗๖.๔	๑,๙๑๗.๔
หัวหอม	๑,๒๐๘.๒	๑,๕๑๗.๔	๑,๑๙๕.๙	๑,๒๒๓.๖	๑,๖๒๕.๒
กระเทียม	๑,๕๒๐.๐	๑,๕๕๐.๕	๒,๐๑๖.๐	๑,๘๒๖.๖	๒,๐๐๐.๘
ยาสูบ (เวอร์จิเนีย)	๘๐๒.๒	๘๙๘.๘	๑,๐๓๐.๘	๑,๒๑๒.๐	๑,๒๘๒.๖
พืชผัก	๒,๘๖๓.๔	๓,๕๙๑.๓	๔,๔๙๘.๗	๔,๘๗๕.๐	๕,๙๕๘.๒
ผลไม้	๗,๔๙๙.๐	๘,๓๗๕.๐	๑๑,๖๗๓.๐(ก)	๑๓๓๓๐.๐(ก)	๑๕๗๙๕.๐
ยางแผ่น	๒,๗๙๘.๕	๒,๒๓๘.๗	๓,๖๖๒.๗	๔,๐๘๙.๔๕	๕,๘๘๘.๕
ไม้สัก	๗๓๘.๗	๔๔๘.๗	๗๕๙.๗	๔๑๕.๓	๓๕๓.๖
ไม้ยาง	๒๗๓.๘	๓๕๒.๗	๓๙๑.๖	๖๒๓.๖	๔๐๗.๖
ไม้อื่นนอกจากไม้สักและไม้ยาง	๗๙๗.๐	๘๐๓.๔	๑,๔๙๙.๔	๑,๖๘๕.๐	๑,๕๒๖.๓
พืชและถ่าน	๑๑๙.๔(ก)	๑๐๘.๕(ก)	๑๓๓.๘(ก)	๑๕๐.๘(ก)	๑๔๗.๙
น้ำมันยาง	๘๔.๘	๑๒.๒	๔๙.๙	๕๑.๔	๑๙.๕

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ประเภทผลผลิต	มูลค่าของผลผลิตตามราคาที่เกษตรกรขายได้				
	๒๕๑๗	๒๕๑๘	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑
ชั้น	๐.๖๙	๘.๓	๐.๕	๐.๑	๐.๒
ไม้ไฟ	๑๓๐.๓	๗๙.๓	๑๒๕.๓	๒๖.๖	๓๖.๗
เปลือกไม้	๒๒.๑	๒๑.๑	๑๕.๓	๑.๐	๑.๔
ผลิตภัณฑ์จากป่า อื่น ๆ	๕๖.๒	๗.๓	๔.๑	๑๒.๐	-
กระบือ	๒,๖๐๘.๗	๓,๐๕๖.๑	๓,๐๗๐.๔	๒,๙๗๗.๕	๓,๒๗๗.๔
โค	๓,๓๕๒.๕	๓,๙๓๐.๔	๓,๘๔๘.๕	๓,๒๐๙.๘	๓,๗๙๒.๔
สุกร	๙,๔๐๗.๐	๙,๒๓๖.๔	๘,๕๖๒.๙	๑๒,๓๙๑.๓	๑๐,๘๗๖.๒
เป็ด, ไก่	๓,๑๙๐.๐	๓,๕๓๙.๒ (ก)	๓,๙๖๑.๘ (ก)	๓,๙๙๖.๖ (ก)	๔,๑๕๕.๘
ไข่เป็ด, ไข่ไก่	๕,๓๕๓.๐	๕,๕๒๙.๐ (ก)	๖,๐๖๘.๐ (ก)	๖,๒๖๕.๐ (ก)	๗,๐๙๙.๐
นมสด	๓๔ (ก)	๓๗ (ก)	๕๖ (ก)	๖๓	๗๘
สัตว์น้ำจืด	๑,๘๙๐.๐	๒,๐๙๒.๔	๒,๑๕๒.๖	๒,๐๓๘.๓	๒,๓๖๙.๔
สัตว์น้ำเค็ม	๔,๐๙๓.๕	๕,๑๐๒.๐	๕,๙๖๘.๘	๘,๖๒๒.๒	๑๑,๔๕๘.๗
รวม	๙๔,๑๖๗.๓	๑๐๑๖๒๐.๔ (ก)	๑๑๑๗๘๖.๕ (ก)	๑๒๕๒๖๘.๔๕ (ก)	๑๔๕๒๑๗.๓

(ก) หมายความว่า เป็นตัวเลขที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขใหม่

ที่มา: ศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

"สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปีเพาะปลูก ๒๕๒๑/๒๒"

กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๒ เอกสารสถิติการเกษตร เลขที่ ๑๐๘

ตารางที่ ๕ แสดงปริมาณ และมูลค่าการนำเข้าของอัญมณี อัญมณีแท้ และเหล้าอัญมณีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๒๒

ราคา ซี.ไอ.เอฟ

พ.ศ.	อัญมณี		อัญมณีแท้		เหล้าอัญมณี มูลค่า (บาท)
	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	
๒๕๑๑	๓๒, ๓๗๕	๕๕๗, ๕๕๑	๒๗๗	๕, ๙๘๓	๑, ๕๕๘, ๙๐๒
๒๕๑๒	๑๖, ๐๖๕	๒๑๘, ๖๒๘	๑, ๙๓๑	๓๕, ๒๖๓	๒, ๓๕๘, ๙๘๗
๒๕๑๓	๓๑	๙๘๓	๑๕, ๒๙๑	๑๙๘, ๒๑๘	๒, ๕๕๘, ๒๖๘
๒๕๑๔	๑๒๓	๒๕๘	๙, ๗๑๓	๑๒๑, ๕๑๕	๑, ๙๙๑, ๖๘๘
๒๕๑๕	๑๖๐	๓, ๕๘๕	๘, ๑๕๗	๑๑๘, ๙๒๘	๒, ๒๕๒, ๕๙๒
๒๕๑๖	-	-	๑๙, ๒๖๘	๒๖๘, ๒๘๖	๒, ๕๐๐, ๒๑๘
๒๕๑๗	๓๐๑	๖, ๒๕๑	๑๕, ๖๓๕	๒๓๖, ๐๓๖	๒, ๕๕๓, ๓๗๒
๒๕๑๘	๕๖๐	๑๘, ๕๙๑	๙๖, ๙๕๓	๑๕๓, ๐๘๘	๒, ๖๖๖, ๕๕๑
๒๕๑๙	๓๕๕	๘, ๕๘๘	๙, ๗๕๑	๑๕๑, ๕๑๑	๓, ๙๙๑, ๕๑๓
๒๕๑๐	๓, ๑๙๖	๒๗, ๒๒๗	๑๖, ๓๑๘	๒๕๙, ๕๕๓	๔, ๓๕๑, ๙๖๑
๒๕๑๑	๓, ๒๙๒	๕๑, ๙๖๑	๑๖, ๕๕๘	๒๖๕, ๓๕๗	๔, ๗๗๗, ๓๗๑
๒๕๑๒	๕๓๒	๙, ๑๐๗	๑๘, ๑๖๖	๒๒๘, ๑๙๘	๕, ๗๖๒, ๕๓๒
๒๕๑๓	๕, ๖๕๓	๕๘, ๗๓๑	๑๑, ๓๒๒	๑๙๘, ๗๓๑	๕, ๖๒๘, ๘๘๑
๒๕๑๔	-	-	๙, ๘๖๘	๑๑๑, ๒๕๑	๒, ๑๐๘, ๖๒๘
๒๕๑๕	-	-	๒๘, ๙๕๕	๕๑๕, ๙๕๕	๕, ๒๖๕, ๕๖๘
๒๕๑๖	-	-	๓๒, ๙๒๗	๕๕๓, ๗๕๓	๗, ๙๕๖, ๓๕๕
๒๕๑๗	๕, ๕๐๑	๒๗, ๐๐๑	๙๕, ๓๒๒	๒, ๙๘๘, ๖๑๑	๗, ๙๖๒, ๙๗๕
๒๕๑๘	๑, ๖๖๘	๕๐, ๕๕๖	๑๖๓, ๙๘๑	๙, ๗๗๗, ๒๘๗	๗, ๕๘๓, ๖๘๑
๒๕๑๙	-	-	๒๕๑, ๙๕๕	๗, ๑๙๑, ๓๕๖	๑๑, ๙๕๗, ๑๘๗
๒๕๒๐	๕, ๐๘๐	๑๗๗, ๙๐๕	๒๕๖, ๘๘๘	๗, ๙๖๒, ๓๑๒	๑๗, ๙๓๓, ๒๑๖
๒๕๒๑	-	-	๙๓, ๗๖๖	๓, ๑๙๓, ๒๘๓	๒๐, ๒๒๗, ๖๒๓
๒๕๒๒	-	-	๕๕, ๖๒๑	๓, ๑๐๖, ๕๑๙	๒๖, ๙๓๑, ๗๑๖

ที่มา: กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง, รายงานการค้าต่างประเทศ ประจำปีของประเทศไทย, พ.ศ. ต่าง ๆ

ตารางที่ ๕ แสดงปริมาณและมูลค่าของสินค้าส่งออก พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๒๒

ราคา: เอฟ.โอ.บี

พ.ศ.	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า(บาท)
๒๕๑๑	๗๒๕	๔,๐๗๓
๒๕๑๒	-	-
๒๕๑๓	๓,๘๑๐	๒๒,๙๖๐
๒๕๑๔	๑๑๑,๐๗๒	๘๒๓,๔๓๐
๒๕๑๕	๖๑๘,๔๐๕	๕,๙๖๖,๑๙๓
๒๕๑๖	๒๖๘,๓๙๖	๒,๘๔๗,๖๗๕
๒๕๑๗	๔,๒๔๔,๓๓๘	๓๘,๗๗๘,๖๕๓
๒๕๑๘	๑,๓๒๙,๐๗๐	๑๓,๐๕๕,๔๓๘
๒๕๑๙	๑,๐๒๑,๕๘๕	๘,๗๓๓,๑๑๖
๒๕๒๐	๒,๒๐๒,๔๔๑	๒๔,๘๙๗,๒๓๓
๒๕๒๑	๑,๙๑๐,๙๘๕	๒๐,๑๒๒,๕๐๓
๒๕๒๒	๑,๙๖๙,๕๙๐	๒๒,๔๔๐,๓๘๘

ที่มา: กรมศุลกากร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการศึกษาถึงอัตราผลตอบแทนจากการทำสวนองุ่นในจังหวัดนครปฐม และมีวัตถุประสงค์อื่น ๆ ประกอบ คือ ศึกษาถึงลักษณะสภาพทั่ว ๆ ไปของการปลูกองุ่น เงินลงทุน ต้นทุน และรายได้จากการทำสวนองุ่น ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของอาชีพเกษตรกรองุ่น ดังนั้นจึงสรุปสาระสำคัญของวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้คือ

๑. ศึกษาเกี่ยวกับสภาพโดยทั่ว ๆ ไปของการทำสวนองุ่นในจังหวัดนครปฐมอันได้แก่ความเป็นมาขององุ่นไทย วิธีการผลิตองุ่น ผลผลิตตามอายุองุ่น
๒. ศึกษาถึงลักษณะการลงทุน ต้นทุน รายได้ กำไรและอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทำสวนองุ่น
๓. ศึกษาภาวะตลาดและราคา ตลอดจนช่องทางในการจำหน่ายองุ่น
๔. ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำสวนองุ่น ตลอดจนแนวโน้มในการลงทุน ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและเผยแพร่กิจกรรมการทำสวนองุ่นให้แพร่หลาย และมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยยิ่งขึ้นในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

เรื่อง "การศึกษาอัตราผลตอบแทนจากการทำสวนองุ่น ในจังหวัดนครปฐม" ได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

๑. คำว่า "องุ่น" จะหมายถึงองุ่นที่ใช้รับประทานสดเท่านั้น ไม่รวมองุ่นในลักษณะอื่น ๆ^๑
๒. คำว่า "สวนองุ่น" จะหมายความเฉพาะสวนองุ่นพันธุ์ไวท์มาลิกาชนิดผลยาวเท่านั้น ไม่รวมสวนองุ่นพันธุ์อื่น ๆ^๒
๓. ขอบเขตพื้นที่ทำการสำรวจและวิจัย ได้กำหนดทำการสำรวจและวิจัยเฉพาะจังหวัดนครปฐม ส่วนท้องถิ่นที่จะทำการสำรวจนั้นจะเลือกสำรวจเฉพาะเขตสามพราน เพราะเป็นอำเภอที่มีการปลูกองุ่นเป็นล่ำ เป็นสันแบบการค้าที่เก่าแก่ที่สุดของประเทศไทย สำหรับระยะเวลาที่ออกทำการสำรวจเพื่อการวิจัยใช้เวลาระหว่างเดือนพฤศจิกายน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ และมกราคม พ.ศ. ๒๕๒๔
๔. การวิจัยในเรื่องนี้มุ่งที่จะสำรวจชาวสวนผู้ผลิตองุ่นเพื่อจำหน่ายในเขตที่ทำการสำรวจเท่านั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุน ต้นทุนหรือค่าใช้จ่าย ปริมาณผลผลิต รายได้ ตลอดจนวิธีการจำหน่าย รวมทั้งแนวโน้มของการลงทุน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ชาวสวนจะนำมาวิเคราะห์คำนวณหาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทำสวนองุ่น

องุ่นมีมากมายหลายชนิด หลายพันธุ์และมีลักษณะต่าง ๆ กันออกไป จึงทำให้สามารถเลือกใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม ประโยชน์ที่ได้จากองุ่นอาจแบ่งออกได้เป็น ๔ ประเภทด้วยกัน

- ก. ใช้ทำเหล้าองุ่น (Wine grape)
- ข. ใช้รับประทานสด (Table grape)
- ค. ใช้ตากแห้ง (Raisin grape)
- ง. ใช้คั้นทำน้ำองุ่นสด (Fresh juice grape)
- จ. ใช้บรรจุกระป๋อง (Canning grape) - ที่มา: ศาสตราจารย์ ปรีณ ปุณศรี. องุ่น แผนกริชาพืชสวน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ธันวาคม ๒๕๐๒

^๑ดูภาคผนวกข้อ ๑ แสดงลักษณะพันธุ์องุ่นที่ปลูกในประเทศไทย และดูแผนภาพที่ ๑ แสดงรูปภาพประกอบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เพื่อให้ผู้ที่มีความสนใจ หรือผู้ที่มีความต้องการจะลงทุนในการทำสวนองุ่นทราบถึงปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ในการลงทุน ต้นทุนการผลิตรวมทั้งอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน
๒. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องใช้ในการพิจารณาวางนโยบายส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกร
๓. เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลแก่นักวิชาการที่มีความสนใจในการทำสวนองุ่น ใช้เป็นหนังสืออ้างอิง เพื่อเผยแพร่กิจกรรมการทำสวนองุ่นให้แพร่หลาย ซึ่งมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย

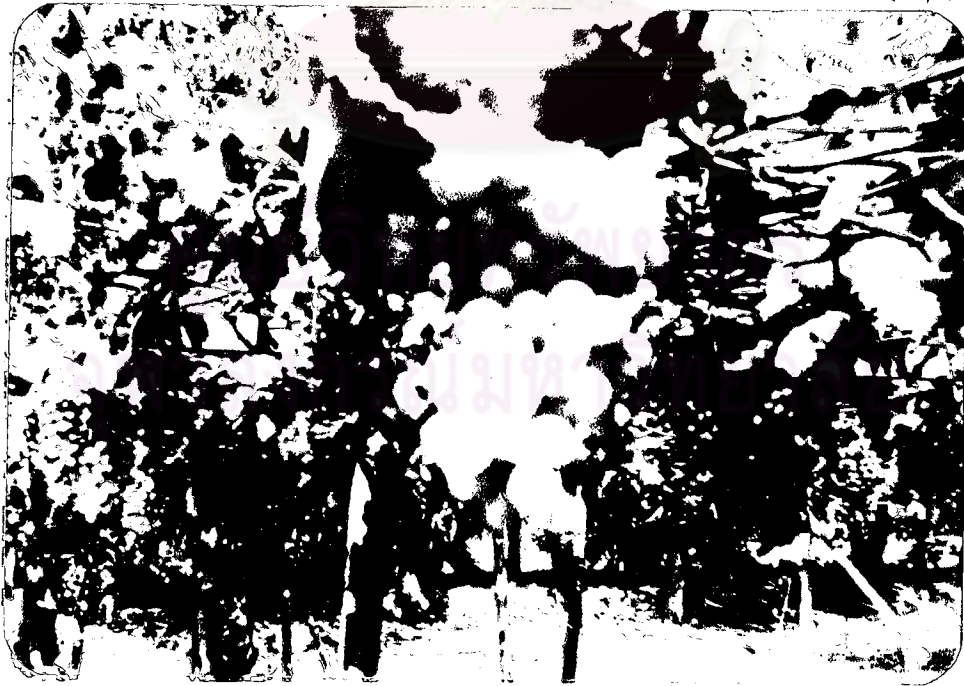
วิธีศึกษาค้นคว้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลทั้งชนิดขั้นปฐมภูมิ (Primary data) และ ทุติยภูมิ (Secondary data) ข้อมูลทั้งสองประเภทนี้จะตรวจสอบและสนับสนุนซึ่งกันและกัน แหล่งข้อมูลทุติยภูมิได้จาก เอกสาร รายงาน หนังสือ และวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์เอกสารประเทศไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กองเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานกองพืชสวนกรมวิชาการ ศูนย์สถิติการเกษตร กองแผนงานและโครงการพิเศษ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ แผนกสถิติกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง สำนักงานเกษตรอำเภอสามพราน และสำนักงานเกษตรอำเภอนครชัยศรี ส่วนข้อมูลขั้นปฐมภูมิได้รวบรวมจากแหล่งต่อไปนี้-

๑. จากการสังเกตการณ์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของชาวสวนองุ่นทั้งที่เกี่ยวกับการทำสวนองุ่นโดยตรงและโดยอ้อม
๒. การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะสอบถามบริษัท ห้างร้าน ต่าง ๆ ที่จำหน่ายปัจจัยและอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการทำสวนองุ่นที่ตั้งอยู่ในอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เพื่อหาข้อเท็จจริงทั่วไปเกี่ยวกับราคาของปัจจัยดังกล่าว
๓. การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ชาวสวนโดยตรง โดยอาศัยแบบสอบถามดังที่ได้แสดงไว้ในภาคผนวก เป็นแนวทางการสัมภาษณ์

ชาวสวนตัวอย่างจะคัดเลือกจากเขตสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยกำหนดกรณีตัวอย่าง ๕ สวน ด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ลักษณะดังนี้-

- ก. เป็นสวนอู่พันธุ์ไวท์มาละกา ประเภทผลยาว
- ข. เป็นสวนที่เคยให้ผลผลิตแล้วเท่านั้น เพราะสวนอู่ที่ให้ผลผลิตแล้ว จึงจะสามารถคำนวณหาอัตราผลตอบแทนได้ ดังนั้นสวนอู่ประเภทเริ่มปลูกใหม่และยังไม่มีเคยให้ผลผลิตจึงไม่อยู่ในข่ายที่จะทำการสำรวจ
- ค. เป็นสวนอู่ที่ประสบความสำเร็จมาแล้ว กล่าวคือ เป็นสวนที่ได้รับการดูแล การเอาใจใส่และการบำรุงรักษาดีและถูกต้อง ให้ผลผลิตดี ทั้งปริมาณและคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลสรุปถึงหลักวิธีการปลูกที่ดี อันจะให้ประโยชน์แก่ชาวสวนอื่น ๆ ได้ใช้ปฏิบัติต่อ ๆ กัน
- ง. เป็นสวนอู่ชนิดแบบการค้าขนาดใหญ่
- จ. ชาวสวนผู้ปลูกมีเงินทุนดี

แผนภาพที่ ๑ แสดงผลอู่พันธุ์ไวท์มาละกาประเภทผลยาว